

CONSILIUL ECONOMIC ȘI SOCIAL

Str. Dimitrie D. Gerota nr. 7-9, sector 2, București, cod poștal: 020027

Telefoane: 021.310.23.56, 021.316.31.34

Fax: 021.316.31.31

021.310.23.57, 021.316.31.33

Cod fiscal: 10464660

E-mail: ces@ces.ro

www.ces.ro

Membru fondator al Asociației Internaționale a Consiliilor Economice și Sociale și Instituțiilor Similare (AICESIS)

Membru al Uniunii Consiliilor Economice și Sociale și Instituțiilor Similare Francofone (UCESIF)

„Consiliul Economic și Social este organ consultativ al Parlamentului și al Guvernului în domeniile de specialitate stabilite prin legea sa organică de înființare, organizare și funcționare.” (Art. 141 din Constituția României revizuită)

Nr. 6728/14.10.2026

PUNCTE DE VEDERE

referitoare la propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr.80/1995 privind statutul cadrelor militare și a Legii nr.367/2022 privind dialogul social (b518/21.09.2026)

În temeiul art. 2 alin. (1) din Legea nr. 248/2013 privind organizarea și funcționarea Consiliului Economic și Social, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și art. 11 lit. a) din Regulamentul de organizare și funcționare, Consiliul Economic și Social a fost sesizat cu privire la avizarea *propunerii legislative pentru modificarea și completarea Legii nr.80/1995 privind statutul cadrelor militare și a Legii nr.367/2022 privind dialogul social (b518/21.09.2026)*.

În temeiul art. 6 alin. (7) din Legea nr. 248/2013 privind organizarea și funcționarea Consiliului Economic și Social, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și art. 33 alin. (4) din Regulamentul de organizare și funcționare, în ședința din data de 14.10.2026, desfășurată online, conform prevederilor Hotărârii Plenului nr.86/17.05.2022, părțile reprezentate în Plenul Consiliului Economic și Social și-au exprimat următoarele **puncte de vedere**:

- reprezentanții părții patronale și reprezentanții părții sindicale au votat pentru avizarea **FAVORABILĂ** a proiectului de act normativ, cu următoarele **observații**:
 - recomandăm clarificarea raportului dintre exercitarea drepturilor sindicale și obligațiile specifice serviciului militar, în special în ceea ce privește disciplina, subordonarea ierarhică, confidențialitatea informațiilor și continuitatea îndeplinirii misiunilor. În acest sens, se impune delimitarea expresă a domeniilor care pot face obiectul reprezentării și consultării sindicale, precum condițiile de muncă, securitatea și sănătatea în muncă, drepturile salariale, protecția socială,

dezvoltarea profesională și alte aspecte care privesc interesele legitime ale personalului. Restricțiile privind activitatea sindicală trebuie formulate clar și proporțional, astfel încât să permită exercitarea efectivă a drepturilor recunoscute, cu respectarea cerințelor operaționale specifice instituțiilor militare;

- totodată, recomandăm clarificarea modalităților de soluționare a divergențelor dintre organizațiile sindicale și conducerea instituțiilor militare, în condițiile menținerii interdicției exercitării dreptului la grevă. Reglementarea trebuie să asigure mecanisme alternative și efective de dialog, consultare și soluționare a problemelor colective;
- modificările propuse la art. 28 din Legea nr. 80/1995 privind statutul cadrelor militare, cu modificările și completările ulterioare, reglementează posibilitatea suspendării calității de cadru militar în activitate pentru persoanele care intenționează să candideze la funcții electiv;
- apreciem că instituirea unei proceduri de suspendare poate constitui un mecanism adecvat pentru concilierea exercitării drepturilor electorale cu obligația de neutralitate politică a instituțiilor militare, cu condiția respectării dispozițiilor constituționale și a legislației electorale. Pentru evitarea interpretărilor divergente, recomandăm precizarea expresă a momentului de la care suspendarea produce efecte juridice, a condițiilor în care poate fi solicitată, a procedurii de aprobare și a raportului dintre suspendare și incompatibilitățile prevăzute de legislația în vigoare. De asemenea, trebuie clarificate efectele suspendării asupra raportului de serviciu, vechimii în activitate, drepturilor salariale, asigurărilor sociale și celorlalte drepturi aferente statutului militar. O atenție distinctă trebuie acordată situațiilor în care candidatura nu este înregistrată, este retrasă, este respinsă ori nu conduce la obținerea mandatului;
- în contextul reglementării participării cadrelor militare la alegeri, recomandăm instituirea unor garanții explicite privind separarea activităților electorale de exercitarea atribuțiilor militare. Aceste garanții trebuie să privească utilizarea resurselor instituționale, exercitarea autorității asupra personalului subordonat, folosirea însemnelor și a calității militare în campania electorală, precum și protecția informațiilor clasificate. Recomandăm evaluarea efectelor suspendării asupra planificării resurselor umane și asigurării continuității funcțiilor de comandă și execuție, îndeosebi în structurile în care personalul îndeplinește atribuții operative. Aplicarea noilor dispoziții trebuie să permită exercitarea drepturilor electorale în condiții de securitate juridică și să păstreze caracterul apolitic al instituțiilor militare;

➤ reprezentanții fundațiilor și asociațiilor neguvernamentale ale societății civile au votat pentru avizarea **NEFAVORABILĂ** a proiectului de act normativ, cu următoarea **motivare**:

- activitatea sindicală presupune, în mod obișnuit, organizarea colectivă a membrilor pentru negocierea intereselor profesionale, formularea revendicărilor și exercitarea unor forme de presiune asupra angajatorului. Într-o structură militară, apariția unor mecanisme de mobilizare colectivă paralele cu lanțul de comandă poate genera conflicte între revendicările de grup și obligațiile operative. Interdicția exercitării activităților sindicale de către cadrele militare în activitate se fundamentează pe caracterul special al raporturilor de serviciu militare și pe necesitatea asigurării funcționării neîntrerupte, eficiente și disciplinate a structurilor din sistemul de apărare națională;
- spre deosebire de raporturile de muncă obișnuite, serviciul militar presupune respectarea strictă a ierarhiei și a comenzii unice, executarea ordinelor legale, disponibilitatea permanentă pentru îndeplinirea misiunilor și asumarea unor obligații specifice, inclusiv în situații de criză, mobilizare sau conflict armat;
- desfășurarea activităților sindicale în formele specifice raporturilor obișnuite de muncă poate genera riscul apariției unor mecanisme de presiune colectivă incompatibile cu cerințele disciplinei militare, ale coeziunii structurilor operative și ale continuității misiunilor;
- considerăm că propunerea legislativă necesită o analiză suplimentară sub aspectul compatibilității cu principiile carierei militare și al stabilității raporturilor de serviciu, în special în ceea ce privește dreptul la repunerea în funcția deținută anterior sau într-o funcție echivalentă după încetarea mandatului;
- totodată, deși propunerea prevede expres că organizațiile sindicale nu pot interveni în exercitarea actului de comandă, în planificarea, organizarea sau executarea misiunilor și operațiunilor militare și nu pot împiedica executarea ordinelor militare, aceasta conferă organizațiilor sindicale drepturi de reprezentare, consultare, informare și participare în raport cu instituțiile militare;
- modificarea Legii nr. 80/1995, cu modificările și completările ulterioare, trebuie corelată nu numai cu Legea nr. 367/2022 privind dialogul social, cu modificările și completările ulterioare, ci cu întregul ansamblu normativ care reglementează statutul militarilor, disciplina militară, cariera militară, răspunderea disciplinară, protecția informațiilor clasificate, mobilizarea și situațiile de criză;

- având în vedere caracterul special al raportului de serviciu militar, introducerea unor drepturi sindicale fără adaptarea corespunzătoare a tuturor normelor incidente poate genera contradicții și dificultăți de aplicare;
- considerăm că principalele aspecte care necesită reexaminarea propunerii legislative sunt reprezentate de necesitatea delimitării stricte dintre exercitarea drepturilor sindicale și prerogativele de comandă, asigurarea necondiționată a disciplinei și capacității operaționale, protejarea informațiilor clasificate și a secretului militar, precum și clarificarea efectelor juridice ale consultării sindicale și ale protecției acordate reprezentanților sindicali. Prin urmare, se impune o analiză aprofundată a compatibilității și corelării tuturor dispozițiilor propuse cu regimul juridic special al cadrelor militare, cu normele privind disciplina și comanda militară, precum și cu legislația referitoare la securitatea națională și protecția informațiilor clasificate.

**Președinte,
Sterică FUDULEA**